

KUNSTISALONG ALLEE
KUNSTIOKSJON
I 2007

Kunstisalong Allee

KUNSTIOKSJON

Neljapäeval, 17. mail 2007. aastal
Tallinnas, Mustpeade Majas, Pikk 26

Oksjon algab kell 19.00
Uksed avatakse kell 18.30

Enampakkumisele tulevate teoste

N Ä I T U S

Kunstisalongis Allee, Pikk tn. 30, alates 7. maist k.a.
E – R kell 10.00 – 17.00
L kell 11.00 – 15.00

Tööde reprododega saab tutvuda koduleheküljel

www.allee.ee

Oksjonile registreerimiseks palume
võtta ühendust
telefonidel 646 4500 või 512 7677
või
e-postiga: info@allee.ee

Kataloogis on esitatud teoste reprod, kirjeldused
ning alghinnad oksjonipidamise järjekorras

SAATEKS

Salongi Allee 2007. a. kevadoksjon toob huvilisteni 50 teost 38 autorilt. Nagu varasematelgi enampakkumistel, nii on ka selles valikus tuntud kunstnike teoste kõrval “rohkem või vähem unustatud”, millel on võimalus saada tagasi väärikas koht kunstiajaloos. Maalivalik on seekord üsnagi Tallinnakeskne ning ajalooline ülevaade algabki pealinna ning selle ümbruse motiividega. Vanimad on 1905. aastast R. Nymani “Stroomi rand” ja esmakordselt eesti oksjonimaastikul K. Karlsoni panoraamne, ajastule omaselt detailne vaade õhtusele Tallinnale. Järgneb F. Sannamehe haruldane maalikatsetus K. Mäe ateljees õppimise ajast. 1920-ndate uusajalikkusest on värvikas akvarell N. Meilt. 1930-ndatest on ilusad näited A. Jegorovi, A. Laigo ja O. Sädeki loomingust ning jällegi uustulnukas meie oksjonite ajaloos – M. Underi tütar H. Hacker „Pallase“ lõpetamise aastal valminud maastikuga. 1940-ndad on suuremal või vähemal määral “Pallase” mõju all – P. Aavik, M. Bormeister, N. Kull, E. Leppik, lisaks E. Ole Rootsist valminud töö. Ü. Soosterilt on kolm teost erinevatest loominguperioodidest. 1950-ndad jätkavad eelmise kümnendi peamist suunda meistritelt nagu V. Karrus, E. Maaser, E. Okas, R. Sagrits, S. Uiga, üllatusena akvarell tuntud arhitektilt E. Kuusikult. Järgnevad aastakümned pakuvad üsna kirevat läbilõiget: nii värskeid tuuli (V. Ohakas, A. Suuman), dokumenteeritud ajalugu (K. Burman noorem, K. Nagel, V. Loik, I. Ojalo), muljet ja meeolelu (A. Eist, E. Kits, V. Lember-Bogatkina, R. Saare, R. Uutmaa) kui igavikulisust igapäevases (N. Kormašov). Maalivaliku uusim teos on 1991. aastast I. Malinilt. Rohkem kui ühe teosega esindatud autorite loomingust näeme erinevaid lähenemis- ja kujutamisi. Üsnagi maalilise kallakuga graafikavalik on Adamson-Ericult, R. Kaljolt, E. Rügalt ja H. Viireselt. E. Wiiralt looming on alates tipp-teostest “Põrgu” ja “Kabaree” ühisnimetaja all naised ja loomad. Suure panuse eest oksjonitekstide koostamisel olen tänulik Mai Levinile, Maie Raitarile ja Heldur Viiresele. Nagu alati on ka see valik kujunenud vastavalt pakutavale, sihipärasele tööle ja juhusele. Loodan, et midagi sellest vastab ka Teie ootustele.

Häid oksjonielamusi!

Lugupidamisega
Juhan Kohal

TEOSTE LOETELU

1. PRIIDU AAVIK (1905–1991)
SAAREMAAL. ATLA KÜLAST. 1940 Lk. 4
2. ADAMSON-ERIC (1902–1968)
VÄÄNA „JÕESAARELT“. 1946 Lk. 4
3. MÄRT BORMEISTER (1916–1991)
SIRELID AKNAL. 1946 Lk. 5
4. KARL BURMAN noorem (1914–2001)
TALLINN. SADAMATEHASTE KANAL. 1964 Lk. 5
5. KARL BURMAN noorem (1914–2001)
TALLINN. RAEKODA. 1970 Lk. 6
6. AKSEL EIST (1930–2000)
PÜHAJÄRV. 1965 Lk. 6
7. HEDDA HACKER (1905–1988)
KÜNKLIK MAASTIK. 1934 Lk. 7
8. ANDREI JEGOROV (1878–1954)
SAANISÕITJA. 1940. aastad Lk. 7
9. RICHARD KALJO (1914–1978)
KOHVIK. 1943 Lk. 8
10. KONSTANTIN KARLSON (1854–1939)
TALLINNA PANORAAM. 1911 Lk. 8
11. VIKTOR KARRUS (1913–1991)
KALJUSAARED ÄÄNISJÄRVEL. 1959 Lk. 9
12. ELMAR KITS (1913–1972)
KAKS NAIST. 1970 Lk. 9
13. NIKOLAI KORMAŠOV (1929)
HELEPUNASED LILLED. 1975 Lk. 10
14. NIKOLAI KULL (1894–1945)
TALLINNA VAADE TOOMPEALT. 1940. aastate algus Lk. 10
15. EDGAR JOHAN KUUSIK (1888–1974)
SÜGISENE KIMP. 1957 Lk. 11
16. ARKADIO LAIGO (1901–1944)
SAAREMAA. 1938 Lk. 11
17. VALLI LEMBER-BOGATKINA (1921)
TÜTARLAPSE PORTREE. 1969 Lk. 12
18. ELMAR LEPPIK (1904–1949)
VASKNA JÄRV. HAANJA. 1942 Lk. 12
19. VALERIAN LOIK (1904–1986)
TOLLI TÄNAV TALLINNAS. 1970.–80. aastad Lk. 13
20. VALERIAN LOIK (1904–1986)
VAADE TOOMKIRIKULE. 1970.–80. aastad Lk. 13
21. EDUARD MAASER (1916–1990)
VAADE TARTU KESKLINNAS. 1950 Lk. 14
22. ILMAR MALIN (1924–1994)
ORHIDEE. 1991 Lk. 14
23. NATALIE MEI (1900–1975)
NEIUD LUGEMAS. 1923–24 Lk. 15
24. KALJU NAGEL (1918–2005)
TÄNAPÄEVA TARTU. 1965 Lk. 15
25. ROMAN NYMAN (1881–1951)
TALLINN. STROOMI RAND. 1905 Lk. 16

26. VALDUR OHAKAS (1925–1998) ETTEKANDJA. 1970. aastad	Lk. 16
27. VALDUR OHAKAS (1925–1998) NATÜÜRMORT KANNU JA SIDRUNITEGA. 1960. aastad	Lk. 17
28. ILMAR OJALO (1910–1989) VANATURU KAEL. 1977	Lk. 17
29. EVALD OKAS (1915) PÕHJARANNIK. VAADE TALLINNALE RANNAMÕISAST. 1954	Lk. 18
30. EDUARD OLE (1898–1995) SUVILAD DJURGÅRDENIS. 1946	Lk. 18
31. EDUARD RÜGA (1903–1997) LOBINEEM. 1942	Lk. 19
32. RAIMO SAARE (1923–1995) BALERIINID. 1961	Lk. 19
33. RICHARD SAGRITS (1910–1968) IRU TALVEL. 1958	Lk. 20
34. RICHARD SAGRITS (1910–1968) JÕEORG. RUTJA. 1962	Lk. 20
35. FERDI SANNAMEES (1895–1963) TALUMAASTIK. 1919	Lk. 21
36. ÜLO SOOSTER (1924–1970) ÕHTU TAEVASKOJAS. 1949	Lk. 21
37. ÜLO SOOSTER (1924–1970) PÄIKEST KUMMARDAVAD VANGID. 1955	Lk. 22
38. ÜLO SOOSTER (1924–1970) ODÜSSEIA. 1970	Lk. 22
39. ALEKSANDER SUUMAN (1927–2003) KÜLAMADONNA. 1960. aastate algus	Lk. 23
40. OSKAR SÄDEK (1906–1941) RÕUGE VESKI. 1938	Lk. 23
41. SIGRID UIGA (1922) PAADI PARANDAMINE. 1957	Lk. 24
42. RICHARD UUTMAA (1905–1977) SÜGISMAASTIK. 1963	Lk. 24
43. RICHARD UUTMAA (1905–1977) SAAREMAA MAASTIK TUULIKUGA. 1964	Lk. 25
44. EDUARD WIIRALT (1989–1954) PÕRGU. 1930–32	Lk. 25
45. EDUARD WIIRALT (1989–1954) KABAREE. 1931	Lk. 26
46. EDUARD WIIRALT (1989–1954) AKTID MAASTIKUS. (MAASTIK NAISFIGUURIDEGA.) 1934	Lk. 26
47. EDUARD WIIRALT (1989–1954) BERBERI TÜDRUK KAAMELIGA. 1940	Lk. 27
48. EDUARD WIIRALT (1989–1954) TÜTARLAPS KIRJU SALLIGA. 1941	Lk. 27
49. EDUARD WIIRALT (1989–1954) KAAMELI PEA. 1938-50	Lk. 28
50. HELDUR VIRES (1927) KAKS PRINTSESSI. 1963	Lk. 28

**1. PRIIDU AAVIK (1905–1991)
SAAREMAAL. ATLA KÜLAST. 1940**

Õli, papp. 38 x 54,5

All vasakul: P. Aavik 1940

**Taga ülal vasakul: „Atla“ külast 1940. suvel P. Aavik
P. Aavik 1940 a Saaremaal „Atla“ rannikult**

Priidu Aavik õppis 1920–ndail A. Laikmaa ateljeekoolis ning töötas samaaegselt Draamateatris dekoraatori ja lavatehnikuna. 1934–38 õppis ta „Pallases“, mille lõpetas maali erialal N. Triigi õpilasena. Oli 1938. aastast kunstiühingu „Pallas“ liige. 1939 käis täiendusreisil Pariisis.

Nagu paljud teisedki pallaslased, oli ka P. Aavik võlutud Saaremaast, millega sidus teda ka perekondlik suhe – tema naisevanemad elasid Kuressaares. Nii olid Saaremaa motiivid üsnagi sagedased tema näitusetööde hulgas 1939–41. Käesolev maal on tõenäoliselt etüüd 1941. a. kunsti kevadnäitusel Tallinnas eksponeeritud teosele „Atla“ külast“. Teose heledad, pastelsed toonid on iseloomulikud kunstniku varasemale loomingule. Maalil on etüüdiliku kerguse ja peenelt nüansirikka koloriidiga tabatud lihtsa rannamotiivi pilkupüüdev võlu.

ALGHIND 21 000

2. ADAMSON-ERIC (1902–1968)

VÄÄNA „JÕESAARELT“. 1946

Koloreeritud lito, paber. Km 8,8 x 13

All vasakul: 5 / 9

All paremal: Vääna „Jõesaarelt“ adamson-eric 46 x

Adamson-Eric oli lühikest aega ka „Pallase“ õpilaste nimekirjas, kuid tema kunstnikuks kujunemist mõjutasid peamiselt õpingud Berliinis 1923–24 ja 1924–27 Pariisi eraakadeemias. Tänu mitmetele õpireisidele välismaal ja huvile erinevate laadide ning materjalide vastu sai temast väga mitmekülgne maali- ja tarbekunstnik.

„Sõjajärgsetel aastatel jätkas Adamson-Eric estambitehnikate, nimelt lito viljelemist. Lisaks mapile „Eesti rahva elu-olu“ (1945) on ta litos teinud väikeseformaadilisi portreid („Ema portree“, „Mart Raud“) ja maastikke, viimaseid eeskätt Väänas, kus ka teised kunstnikud, näiteks E. Okas, suvitasid. Graafikale Adamson-Ericu loomingus on seni põgusat tähelepanu pööranud vaid Leo Soonpää oma Adamson-Ericu monograafias, kuigi see ala rikastab kunstniku mitmekülgset loomingut veel ühe rahuga.“ (Mai Levin, edaspidi M. L.)

ALGHIND 12 000

3. MÄRT BORMEISTER (1916–1991)

SIRELID AKNAL. 1946

Õli, vineer. 60 x 50

All vasakul: M. Bormeister Tallinn, 46. a.

Märt Bormeister õppis 1931–37 Tallinnas Riigi Kunsttööstuskoolis, mille lõpetamisel sai ta rakenduskunstniku nimetuse. Pärast õpinguid Riigi Kõrgemas Kunstikoolis 1939. a. siirdus ta Tartusse “Pallase” kunstikooli, kus õppis kuni 1941. aasta kevadeni A. Vardi ateljees. Selle õppeasutuse täieliku kursuse lõpetas ta maali alal. Aastatel 1939–73 osales kunstnik enam kui sajal näitusel.

Teema „Lilled aknal“ pakub maalijatele alati palju võimalusi. Impressionistlik valgusprobleem huvitas M. Bormeistrit samuti nagu neil aastail ka E. Kitse, K. Tederit, Adamson-Ericut, V. Välit jt. nende lillemaalides. 1946. a. valmis kunstnikul mitmeid lillepilte, sealhulgas juunis ka kolm tööd sirelitega. Vastu aknavalgust kujutatud sirelikimbu varju jääv osa on andnud kunstnikule „ettekäände“ õiekobarate modelleerimiseks sügavamate varjundirikaste toonidega ning luua ruumiline visioon.

ALGHIND 16 000

KARL BURMAN noorem (1914–2001)

Õppinud 1930-ndate teisel poolel mõnda aega arhitektuuri Tartu ülikooli tehnikaosakonnas ja Tallinna Tehnikainstituudis, sai Karl Burmanist tänu isa Karl Burman (vanema) ja onu Paul Burmani mõjutusele siiski kunstnik.

4. TALLINN. SADAMATEHASTE KANAL. 1964

Akvarell, paber. Vm 49 x 36

All paremal: Karl Burman junior 1964. a.

Taga: Karl Burman junior „Tallinn. Sadamatehaste kanal“

AKVARELL 1964. a. 50 x 37 cm

Karl Burman noorema Tallinna-vaadetes on „ehtsalt akvarellilikku tunnetust“. (M. L.) Tallinna vanalinna silueti rütm loob delikaatse tausta esiplaani laevadele, mille elavaks kujutamiseks on kunstnik kasutanud veelt peegelduvate valgusreflekside värvidemängu.

ALGHIND 16 000

5. TALLINN. RAEKODA. 1970

Akvarell, paber. Vm 74,6 x 54,5

All paremal: Karl Burman junior 1970. a

Taga all paremal: Karl Burman junior „Tallinn. Raekoda“
AKVARELL 1970. a 76 x 56. cm

Esmajärjekorras linnavaateid ning just Tallinna vanalinna, aga ka kaasaegseid ehitisi kujutavad Karl Burman noorema akvarellid otsekui rõhutaksid tema arhitektikoolitust. „Korduvalt on ta maalinud raekoda – eri aastaegadel, eri ilmaga, ilmutades virtuooslikku meisterlikkust muutuste fikseerimisel, mida valgus ja atmosfäär arhitektuuri mõjusse toovad. Sedapuhku on ta raekoda kujutanud hallil vihmasel päeval.“ (M. L.)

ALGHIND 28 000

6. AKSEL EIST (1930–2000)

PÜHAJÄRV. 1965

Õli, lõuend. 114 x 145,5

All paremal: A. Eist 65

Aksel Eist lõpetas 1963. a. Tartu Ülikooli arstiteaduskonna ja asus tööle psühhiaatrina. Paralleelselt õpingutega ülikoolis käis ta Erich ja Melanie Arraku stuudios maalimas. Alates 1965. a. on kunstnik esinenud Tartu kunstnike näitustel ning alates 1968. a. üle-eestistel kunstinäitustel. Tema loomingu hilisemat järku iseloomustab rõhutatud huvi värvikompositsiooni vastu, “peaaegu viimase võimaluseni viidud üldistus, lihtsus, kompositsiooni väljatimmimine värvis ja vormis, kunstniku meelest ülearuse taandamine”. (Maie Raitar. „Edasi“ 4. IV. 1989)

Kunstniku varasematele maalidele olid omased spontaansed, erakordselt impulsiivsed ja jõulised pintsililöögid, mis oma näilisele rahutusele vaatamata loovad „Pühajärves“ suurejoonelise ja isegi monumentaalse kujutuspildi.

ALGHIND 45 000

7. HEDDA HACKER (1905–1988)

KÜNKLIK MAASTIK. 1934

Õli, lõuend. 61,8 x 66,7

All paremal: H Hakker. 1934.

Marie Underi tütar Hedda Hacker õppis „Pallases“ aastatel 1923–34, 1930. aastatel – N. Triigi ateljees. Hedda Hacker on teinud kujunduse ja illustratsioonid M. Underi luulekogule „Kivi südamelt“ (1937). Ta toetas eesti kunstnikke ka pärast surma; tema testamendiga asutati stipendium eesti päritoluga kunstnike edutamiseks. „Käesolev lõpetamisaegne töö on talle iseloomulik, seejuures hea maal künklike põldude huvitava rütmiga, valgushelkidega kuldpruunides ja rohelistes toonides.“ (M. L.) Tõenäoliselt oli ka „Künklik maastik“ 1934. a. „Pallase“ lõpetajate näitusel eksponeeritud maastike seas. Kunstnik esines oma kompositsioonide, portreede ja maastikega aktiivselt näitustel kuni 1940. aastani.

ALGHIND 27 000

8. ANDREI JEGOROV (1878–1954)

SAANISÕITJA. 1940. aastad

Guašš, tempera, papp. 50 x 69,7

All paremal: A. Jegorov

Andrei Jegorov õppis 1908-1901 Peterburi Kunstide Edendamise Seltsi koolis ja 1901-09 Peterburi Kunstiakadeemias. Saanud tugeva, realismil põhineva koolituse jäi ta sellele truuks elu lõpuni. Osales paljudel EKKKÜ, EKL-i, KKSKV ja EAKKK näitustel nii kodu- kui välismaal.

„Vaataja suunas liikuv saanisõitja on Andrei Jegorovi talvemaastikes suhteliselt haruldane. Motiivi populaarsus on omamoodi fenomen eesti kunstis.“ (M. L.) Iga töö puhul ei näe mitte ainult lahknevusi detailides, vaid tajume ka erinevat meeleolu, aega nii kella kui kalendri järgi, looduse seisundeid jne. Sellelgi maalil on huvitav jälgida kuidas on edasi antud puutumatu lumi, pooleldi kinnituisanud jalajäljed, reejäljed ja kinnitrambitud talvetee, ning kuidas on need lausa struktuurilised erinevused valguse-varjuga välja mängitud. Taoline meisterlikkus on põhjustanud kunstniku teoste müügiedu erinevatel oksjonitel ka kaugel väljaspool Eestit.

ALGHIND 50 000

9. RICHARD KALJO (1914–1978)

KOHVIK. 1943

Kuivnõel, paber. Plm 58,4 x 44,6

All vasakul: Kuivnõel – 1943

All paremal: Richard Kaljo

Richard Kaljo sai kunstihariduse “Pallases”, kus tema õpetajateks olid A. Vardi, A. Laigo ja H. Mugasto. Näitustel hakkas ta esinema juba 1938. aastal. „Kohvik“ on „1940. a. „Pallase“ lõpetanud graafiku olulisim sügavtrükkis töö sellest aastakümnest. Teda inspireeris Tartu „Werneri“ nüüd juba ajalooks muutunud atmosfäär. Teemat on ta käsitlenud ka 1961. a. puugravüüris. Mahlaka joonekäsitlusega kuivnõelas paelub elav heletumeduse mõju.“ (M. L.) Teost on eksponeeritud mitmel näitusel; esmakordselt 1943. a. kunsti kevadnäitusel Tartus, mille puhul kirjutas Voldemar Erm: „Must-valge kunsti traditsioone hoiab kõrgel R. Kaljo, kelle suuremõotmeline „Kohvik“ külmnõelatehnikas ligi kolmekümne linnupersektiivis nähtud figuuriga osutub autori senises loomingus tähelepandavaks saavutuseks. Selles lehes on Kaljo tugeva joonistusliku andega jäädvustanud tükikese meie aja linnalist miljööd.“ („Eesti Sõna“ 30. mai 1943). Teos oli eksponeeritud ka 1964. aastal Richard Kaljo teoste näitusel (kataloogis nr. 25).

ALGHIND 15 000

10. KONSTANTIN KARLSON (1854–1939)

TALLINNA PANORAAM. 1911

Õli, lõuend (servad dubleeritud). 18,5 x 43,4

All paremal: K. Karlson Reval 1911

Teadaolevalt esines kunstnik esmakordselt oma maastikumaalidega näitusel 1883. a. Tallinna Provintsiamuuseumis. „K. Karlsoni töid, põhiliselt linnavaateid, teatakse 1880. aastatest 1920. aastateni. Teda iseloomustas detailipeen „topograafiline“ laad, millel on omalaadne võlu. Sellele lisandub tema tööde ajaloolis-dokumentaalne väärtus.“ (M. L.)

ALGHIND 15 000

11. VIKTOR KARRUS (1913–1991)
KALJUSAARED ÄÄNISJÄRVEL. 1959

Õli, lõuend. 54 x 73

All paremal: V. Karrus 59.

Taga ülal paremal: Kalju saared Äänisjärvel õli 54 x 73
V. Karrus

Viktor Karrus astus "Pallasesse" 1930. a. ja lõpetas maali erialal 1940. a. N. Triigi ja K. Liimandi õpilasena. Esinenud näitustel alates 1938. a. Alates 1946. a. vabakunstnik.

Karrus: „Figuraalse kompositsiooni aluseks on eldkõige mõttetöö, maastiku jaoks on vaja eeskätt emotsionaalset algtõuet. Mina sain sellise tõuke ja äratuse 1950. aastate lõpul – 1960. aastate algul reisiridelt Karjalasse ja Koola poolsaarele. Kuuekümnendad aastad läksid Karjalavaimustuses ja veel 1970. aastate algul tegin neid motiive. Usun, et maastikku pole kergem maalida kui figuraalset asja. Kohati võib maastiku loomine olla keerukamgi, eriti suurema töö jaoks etüüde tehes: pead kiiresti sisse elama, sest ilm on muutlik, valgus vahelduv, loodusmeeleolu tabamisega oled sunnitud kiirustama.“ (J. Hain, Silmast silma Viktor Karrusega. „Sirp ja Vasar“ 26. VIII. 1983) Teos oli eksponeeritud vabariiklikul kunstinäitusel Tallinnas 1960. a. jaanuaris.

ALGHIND 28 000

12. ELMAR KITS (1913–1972)

KAKS NAIST. 1970

Õli, tempera, papp. Vm 41,9 x 48,5

All paremal: Elm. Kits 70

Elmar Kits õppis 1935–39 "Pallases," kus tema põhiliseks maaliõpetajaks oli A. Vabbe. 1944–49 töötas ta Tartu Riiklikus Kunstiinstituudis õppejõuna. Kits oli silmapaistvamaid "Pallase" lõpetajaid, kes viljeles meisterlikult kõiki maalžanre.

Esiplaani peamiselt olivärviga maalitud lillade ja roheliste kiirete, justkui juhuslike pintsililöökidega markeeritud musta kontuuriga figuurid tulevad esile hallides ja ookertoonides temperaga maalitud tagaplaanist. Maali iseloomustab Kitsele omane õhuline kergus ja elegants, värvuste kontrast ning täpselt paika pandud kompositsioon.

ALGHIND 29 000

13. NIKOLAI KORMAŠOV (1929)

HELEPUNASED LILLED. 1975

Akrüül, lõuend. 55 x 64

All paremal: НКорм 75.

**Taga ülal alusraamil: Кормашов Н. „Алые цветы“ 55 x 64
Акрил, х. 1975.**

Nikolai Kormašov sündis Vladimiri oblastis Muromi lähedal. Lõpetas 1951. aastal Ivanovo kunstikooli. Jätkas õpinguid ERKI-s, mille lõpetas 1957. a. Tema 1960. aastate loomingule on iseloomulik monumentaalsus ja jõuline deformatsioon. „1960.–70. aastate vahetusel toimub N. Kormašovi loomingus pööre, üleminek karmi stiili joontega laadilt („Söömaaeg“, 1968) vabalt maalilisele, õhulisele ja valgusküllasele. Kui kunstniku kiindumus ikooni väljendus enne kujundite stilisatsioonis, siis nüüd avaldub see kaudsemalt koloriidis ja katmisviisis. Teos oli eksponeeritud kunstniku isikunäitusel Lääne-Berliinis 1976. a.“ (M. L.)

ALGHIND 28 000

14. NIKOLAI KULL (1894–1945)

TALLINNA VAADE TOOMPEALT. 1940. aastate algus

Õli, vineer. 53,3 x 70,7

All paremal: N. Kull

Nikolai Kull õppis Tallinnas K. Hartmanni ja A. Laikmaa juures ning oli 1925–1926 Tartus „Pallases“ Nikolai Triigi õpilane – kuigi lühikest aega, said ja jäid õpetaja ning õpilane kauaaegseteks sõpradeks ning Kulli maalides on aimata ka Triigi käekirja.

„Rudolf Paris oma lühikeses eesti ajaloos („Uuem Eesti kunst“, Tartu, 1935) viib N. Kulli uusrealistlikku rühma koos Adamson-Ericuga. Paris kirjutab: „Kulli linnaaated Tallinnast on leidnud harrastajaid ühtlaselt hoitud maalilise tõlgitsuse tõttu, sest ta jälgib hall-valkjate värvivarjundite kokkukõlastamist kogu pildipinnaga.“ Mida Adamson-Eric ka maaliks, ta viib oma teosesse midagi problemaatset. N. Kull läheneb oma ülesandele hoopis teisiti. Ta on armunud oma kodulinna keskaegsesse ilmesse. Teda võluvad hallid, värvitud kivihooned. N. Kulli peamiseks ülesandeks on vaatajale edasi anda arhitektuuri poeetilist palet, romantika hõngu, oma meeleolu. Ja see edasi anda realistlikumate vahenditega.“ (J. Genss, Nikolai Kull. „Sirp ja Vasar“ 17. II. 1945) Käesolev, maaliliselt tihe ja terviklik vaade vanalinnale Pühavaimu kirikuga kuulub kunstniku hilisloomingu paremikku.

ALGHIND 40 000

15. EDGAR JOHAN KUUSIK (1888–1974)

SÜGISENE KIMP. 1957

Akvarell, paber. Vm 45,8 x 37

All paremal: Edgar Kuusik 57

Edgar Johan Kuusik lõpetas 1914 Riia Polütehnilise Instituudi. Võttis osa Vabadussõjast. Hiljem täiendas end reisidel mitmel pool Euroopas. Osales paljudelehitus- ja projekteerimistöodel, enam kui 50 arhitektuurivõistlusel, tegeles mööbli- ja sisekujundusega, töötas pedagoogina jne. Mõjutas 1930-ndatel oluliselt meie arhitektuuri üldpilti.

„Maalivad arhitektid ei ole eesti kunstis haruldased (Karl Burman junior ja senior, Toomas Rein, Leo Lapin jt.) Tuntud arhitekti ja mööblukujundaja Edgar Johan Kuusiku akvarelle ei ole siiski suurt nähtud. Seda huvitavam on meisterlikult maalitud sügisene kimp kristallvaasis.“ (M. L.)

ALGHIND 10 000

16. ARKADIO LAIGO (1901–1944)

SAAREMAA. 1938

Pliats, akvarell, paber. Lm 14,4 x 19,7

Aluspaberil, all: „Saaremaa“

Taga: 1938. A. Laigo

Arkadio Laigo õppis „Pallases“ 1922–27. Tegutses vabakunstnikuna, 1937–41 oli „Pallases“ graafikaõppejõud. 1930–31 ja a-st 1934 kunstiühingu „Pallas“ ja 1928–34 Eesti Kunstnike Rühma liige.

1938. a. suvel oli A. Laigo nagu A. Johanigi Saaremaal, kus valmis hulk joonistusi kaluritest, paatidest rannas, maastikke tuulikutega. „Neis paelub kunstnikule omane, vorme kergelt geometriseeriv, mahlakas joon, mida siin täiendab „kubistlik“, rohekas-pruunikas värvigamma.“ (M. L.)

ALGHIND 10 000

17. VALLI LEMBER-BOGATKINA (1921)

TÜTARLAPSE PORTREE. 1969

Akvarell, paber. Vm 66,7 x 37,8

All paremal: V. LEMBER-BOGATKINA 1969

Kunstihariduse omandas Valli Lember Riigi Kunsttööstuskoolis R. Nymani, E. Haameri ja A. Janseni õpilasena; lõpetas viieaastase dekoratiivmaali kursuse 1940. aastal kiitusega. Sõja ajal õppis ühe aasta A.Vardi kursustel.

„Kolmveerandfiguurina lahendatud tütarlapseportree paelub õrnuse ja elavusega. Viimastel aastakümnetel on V. Lember-Bogatkina esinenud sageli portreedega, iseäranis „Estonia“ artistidest. Kuid tähelepanu vääriavad ka tema varasemad tööd selles žanris, mis on maaliliselt teostuselt ja modelli karakteristikalt mõnigi kord peenekoelisemad.“ (M. L.) Teos oli eksponeeritud dets. 2006 – jaan. 2007 Eesti Rahvusraamatukogus toimunud isikunäitusel „Visioonid“.

ALGHIND 9 000

18. ELMAR LEPIK (1904–1949)

VASKNA JÄRV. HAANJA. 1942

Õli, vineer. 36 x 44

All paremal: E. Leppik 1942

Taga: „VASKNA JÄRV“ HAANJA 1942 a Elmar Leppik

Elmar Leppik õppis 1935–40 „Pallases“, lõpetas Kõrgemate Kujutava Kunsti Kursuste praktilise osa A. Vardi õpilasena 1943. a. 1949. a. uppus ta Pühajärve.

Kunstniku meelismotiivideks olid Lõuna-Eesti maastikud, millega ta esines 1942–44 kõigil nii Tartus kui Tallinnas toimunud kunstinäitustel, olles oma romantilis-idüllilise kallakuga teostega küllaltki populaarne. Talle olid lähedased Lõuna-Eesti, Haanja ja Otepää, maastiku- ja järvemotiivid. „Käesolev maastik pakub võrdlusvõimalust E. Leppiku maaliga „Vaskna järv“ (1943, Tartu Kunstimuseum), mis on reprodutseeritud K. Kirme raamatus „Muusad ei vaikinud“ (Tallinn, 2007, repr. nr. 67)“. (M. L.) Maali koloriidis ja loodusatmosfääri kujutamises on aimata kunstniku õpetaja A. Vardi mõju, kelle õhu edasiandmise võimet ja oskust peeti omal ajal ainulaadseks terves eesti maaliloos ja mis kandus ka paljudesse tema õpilaste loomingusse.

ALGHIND 15 000

VALERIAN LOIK (1904–1986)

Valerian Loik alustas kunstiõpinguid N. Rothi erastuudios ning jätkas vaheaegadega 1924–35 “Pallases”, lõpetas A. Vabbe ateljees. Näitustel osales alates 1939. a. 1950–76 oli ERKI õppejõud.

19. TOLLI TÄNAV TALLINNAS. 1970.–80. aastad

Õli, lõuend. 46 x 37

All paremal: Loik

Taga alusraamil ülal: Loik, Valerian

Kunstniku „sõjajärgne looming eemaldus pallaslikust traditsioonist, lähenedes pigem vene maalikoolile selle lopsaka käsitluslaadi ja värvi intensiivsusega. See on eriti tunnetatav natüürmortides, vahest vähem – kunstniku rohketes linnavaadetes.“ (M. L.) Teose koloriiti rõhutab veelgi terav valguse-varju suhe.

ALGHIND 8 000

20. VAADE TOOMKIRIKULE. 1970.–80. aastad

Õli, lõuend. 49,3 x 54

All paremal: Loik

Kohapeal maalitud motiivid Tallinna vanalinnast on iseloomulikud eriti kunstniku loomingu hilisperioodile. „Vaade Toomkirikule“ on maalitud Kiek in de Köki haljasalalt õhtusel ajal, kus valgus on sumedam, varjud pehmemad ja värvid kokkusulavamad.

ALGHIND 12 000

**21. EDUARD MAASER (1916–1990)
VAADE TARTU KESKLINNAS. 1950**

Guašš, paber. 38,8 x 47,8

All paremal: Ed. Maaser 8. juuli 1950.

Taga all keskel: E. Maaser. „Vaade Tartu kesklinnas 1950. a.“ guašš

Eduard Maaser õppis „Pallases“ juba 1934.–35. a. 1948. a. lõpetas ta Tartu Riikliku Kunstiinstituudi. „Ta esines näitustel õlimaalidega, ent ajapikku üha rohkem akvarellidega. Käesolev töögi on paberalusel, küll guašš. See paelub juba maaserliku värvihedusega, aga samas otse topograafilise täpsusega purustatud Tartu kesklinna edasiandmisel.“ (M. L.) Teosel fikseeritud motiiv on unikaalne: vaade Raekoja platsilt Kүүini tänava otsast, kus taamal Barklay platsi kõrval asuva hoone eest kulgenud Promenaadi tänav (mida mööda läks Tartu esimene autobussiliin) on veel selgelt nähtav. Nõukogude linnaplaneering hävitas täielikult sealse omaaegse tänavavõrgustiku.

ALGHIND 12 000

22. ILMAR MALIN (1924–1994)

ORHIDEE. 1991

Õli, masoniit. 59,8 x 49,8

All keskel: IM 91

Taga ülal: J. Malin 1990 „Orhidee“

Ilmar Malin õppis 1948. aastast Tallinna Riiklikus Tarbekunsti Instituudis, lõpetas ERKI 1954. a. Oli pikka aega maaliõppejõud Tartus ja Tallinnas. 1992. a. omistati talle Kristjan Raua preemia.

I. Malin: „Paljud maali struktuurielendid avalduvad kontrastide abil. Heleduse-tumeduse, värvide, faktuuride, külma-sooja, valguse-varju, rahulike-rahutute pindade kontrast, küllastunud ja küllastamatute värvide kontrast, kujundite tähenduslikkuse kontrastid jne. – iga meister kasutab neid, varieerib omamoodi. ... Pildisene kontrast minu töödes muutus kõige teravamaks seal, kus pildi pind on vertikaalselt kaheks jaotatud. Neis töödes tuli sisse hetke ja kestvuse tähendus.“ (Ilmar Malin, Ajendid ja seadumused „Looming“ 1974, nr. 10.)

ALGHIND 17 000

23. NATALIE MEI (1900–1975)

NEIUD LUGEMAS. 1923–24

Akvarell, paber. Vm 33 x 38,3

Natalie Mei õppis 1918 Petrogradis Kunstide Edendamise Seltsi koolis ja võttis N. Triigilt joonistustunde. Varaküpsust kunstnikuna näitas juba seegi, et tal võimaldati juba enne “Pallasesse” astumist osaleda 1919 kü “Pallas” näitusel. Lõpetanud kooli 1924 N. Triigi õpilasena, keskendus ta peamiselt teatrikostüümile, kuid lõi ka raamatuillustatsioone.

„Natalie Mei „Pallase“ kunstikoolis õppimise aegsete akvarellide lustakas huumor ja isikupärane, juba üpris meisterlik teostus kujutavad endast omaette huvitavat peatükki 1920. aastate akvarellis ja tollases kunstis üldse. Nad peegeldavad uusajalikkuse erinevaid varjundeid: niihästi groteskset tegelikkusekujutust kui ka idüllilisemat tiiba. Viimase näiteks on just käesolev töö.“ (M. L.) Tõenäoliselt on motiivi valikut mõjutanud N. Mei osalemine „Pallase“ suvesemestritel Kukulinna mõisas Saadjärve ääres. Suur osa tollastest töödest olid eksponeeritud mitmetel, peamiselt „Pallase“ näitustel.

ALGHIND 19 000

24. KALJU NAGEL (1918–2005)

TÄNAPÄEVA TARTU. 1965

Õli, lõuend. 80,7 x 116,3

All paremal: Kalju Nagel 65

Taga ülal vasakul: Tänapäeva Tartu 1965 õli Kalju Nagel

Olles õppinud aastatel 1936–39 “Pallases” A. Vardi käe all ning ajavahemikul 1945–47 Tartu Riiklikus Kunstiinstituudis, sai Kalju Nagel hea maalialase hariduse. Õpingutele järgnes organisatsiooniline tegevus alates 1948. aastast ENSV Kunstnike Liidu Tartu osakonna volinikuna. Ta oli üks Tartu populaarsemaid maastiku- ja linnavaadete maalijaid. Enamik tema töödest on maalitud Lõuna-Eesti künklikel maastikel, sekka motiive Saaremaast Peipsini. „Tänapäeva Tartu“ puhul on kunstnik valinud motiivi Emajõe äärest, kus kontrast uue ja vana vahel on selgelt nii rütmi kui koloriidi poolest eristatav. Maali üks pilkupüüdvamaid iseärasusi ongi „sisu ja vormi ühtsus“ kujutamiseviisis: esiplaanil kujutatud vana Tartu on maalitud sooja suhtumisega kaunilt pallaslikus laadis, uus ehitav Tartu aga „kaasaegses“ 60-ndate maneeris, isegi kuiva ja geomeetrilise kõledusega. Samal aastal valmis veel üks suurem töö „Tartu ehitab“ ning kunstnik kadus taas loodusse. Teos oli eksponeeritud Tartu kunstnike teoste näitusel Tartu Riiklikus Kunstimuseumis 1966. a.

ALGHIND 28 000

25. ROMAN NYMAN (1881–1951)
TALLINN. STROOMI RAND. 1905
Akvarell, paber. Lm 14,2 x 23,3
All vasakul: Reval (Srohm)
Taga all paremal: R. Nyman

Roman Nyman õppis 1900-1906 dekoratiivmaali ja teatridekoratsiooni eriala Peterburis A. Stieglitzi kunsttööstuskoolis. Oma lennu ühe parima lõpetajana sai ta stipendiumi enesetäiendamiseks välismaal. Kahe ja poole aasta jooksul viibis ta Prantsusmaal, Saksamaal, Itaalias ja Norras. Töötas mõnda aega "Estonia" ja Draamastuudio kunstnikuna ja juhatas kuni 1940. aastani Riigi Kunsttööstuskooli dekoratsiooniateljeed.

Teos on „R. Nymani varasemaid, õpingute ajast Peterburi Stieglitzi kunstikoolis pärinev töö, mille lihtsustav vormikäsitlus osutab juba valitseva juugendstiili mõjule“. (M. L.) Sellest akvarellist on veel vara otsida nymanlikku dekoratiivset värvisära, kuid saab siiski ainet mõtisklusteks kunstniku kujunemisest ning täpselt dateeritud hetkeseisu.

ALGHIND 8 000

VALDUR OHAKAS (1925–1998)

Valdur Ohakas õppis 1942–43 Tallinna Kujutava ja Rakendus kunsti Koolis J. Greenbergi ja E. Haameri juhendamisel ning 1944–48 Tartu Riiklikus Kunstiinstituudis, kus õpetajateks olid E. Kits, A. Vardi ja J. Võerahansu. Aastad 1949–56 möödusid Karaganda vasekaevanduses. 1950-ndate lõpul sai Ohakast üks karmi stiili propageerijatest.

26. ETTEKANDJA. 1970. aastad
Õli, papp. 37,7 x 28,6

„Valdur Ohakas kujunes 1960. aastatel üheks tähelepanuväärsemaks maalijaks, keda iseloomustas värvijulge ekspressiivne laad. Käesolev väike töö kuulub tema improvisatsioonide hulka, milles selle laadi karakter eredalt avaldub.“ (M. L.) Tol ajal oli kunstnik tuntud oma aktiivse seltsielu poolest, mille igapäevased motiivid kunsti jäädvustatuna moodustavad omalaadse päeviku – puudub ainult daatum.

ALGHIND 9 000

27. NATÜÜRMORT KANNU JA SIDRUNITEGA.

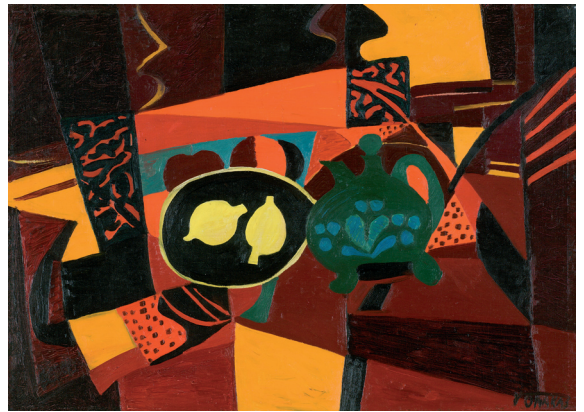
1960. aastad

Õli, lõuend papil. 50 x 70

All paremal: V. OHAKAS

Selles teoses on kunstnik pööranud pahupidi tavalooigika pildi ülesehitamisest. Maal on rõhutatult tasapinnaline ja dekoratiivne. Isegi „äratuntavad“ sidrunid taldrikul ja sinise mustriaga roheline kann oleksid nagu väga värvika geomeetriselise tausta osa ning eristuvad sellest kas üksnes värvilaikude (sidrunid) või siluetina (kann).

ALGHIND 15 000

28. ILMAR OJALO (1910–1989)

VANATURU KAEL. 1977

Õli, lõuend. 100 x 77

All paremal: Ojalo

Taga ülal alusraamil: Ilmar Ojalo Vanaturu kael. 1977

100 x 77

Ilmar Ojalo õppis 1932–36 Praha Tehnikaülikoolis arhitektuuri ning 1936–39 Helsingis Soome Kunstiühingu koolis maalikunsti, kus tutvus ka maalide restaureerimisega, mis saigi hiljem maalimise kõrval tema peamiseks tegevusalaks.

Suurem osa kunstniku loomingust on seotud Tallinnaga, kuid mitte selle klantspildiliku poolega. Teda võlub pigem pisut sombuse argipäeva meeleolu ja rütm, mille fikseerib vaoshoitud toonidega. Ojalo töödes puudub paatos, poesia ja peategelane. Palju on maalitud ülalt-alla rakursiga, kuid kuskil ei ole tunda üleolekutunnet – kunstnik justkui astuks ise mõne hetke pärast nende siluetlike sagijate sekka. „Vanaturu kael“ on selles mõttes tüüpiline, kuid nauditav teos – figuuridel on karakter, suurepäraselt on edasi antud varakevadiselt napp hajuv valgus (punase katuse peegeldus raekoja hallil seinal!), mis lisab ruumilisust ning värviaktsendina ühtlasi nii liiklus- kui ajamärk. Teos oli eksponeeritud Tallinna kunstnike kevadnäitusel Kunstihoones 1977. a.

ALGHIND 28 000

**29. EVALD OKAS (1915)
PÕHJARANNIK. VAADE TALLINNALE
RANNAMÕISAST. 1954**

Õli, lõuend. 50 x 63

All paremal: EOkas 1954.

**Taga ülal alusraamil: E. Okas 20. VIII 54 „Põhjarannik“
Samas kunstifondi lipikul: E. Okas Põhjarannik“ õli
63 x 50 Rbl 1250**

Evald Okas õppis 1931–37 Riigi Kunsttööstuskoolis, mille lõpetas 1937 dekoratiivmaali erialal. Jätkas õpinguid 1938 Riigi Kõrgemas Kunstikoolis, mille esimese ja ainukese lennu lõpetas 1941 maalijana. Oli 1939-40 Riigi Kunsttööstuskooli ja 1944–93 ERKI ja TKÜ õppejõud.

„Evald Okas on tuntud figuraalse kompositsiooni meistrina, ent 1940.–50. aastatel maalis ta palju ka maastikku, iseäranis Tallinna-lähedasi randu Väänas, Rannamõisas jne. Tema muljeerksus ja elavus avalduvad ka selles žanris.“ (M.L.) Kunstniku meremotiivid leidsid hinnatavat tähelepanu 1954. ja 1955. a. Moskvas toimunud marinistide kunstinäitustel.

ALGHIND 50 000

**30. EDUARD OLE (1898–1995)
SUVILAD DJURGÅRDENIS. 1946**

Guašš, paber. 34,4 x 49,6

All paremal: OLE. 46

**Taga ülal paremal: Suvilad Djurgodenis 24 ja „Tütarlapse
portree“ – pruun kriit**

Eduard Ole õppis 1914–1918 Penza kunstikoolis, mille lõpetas joonistusõpetaja kutsega. Pärast seda töötas Eestis mitmel pool õpetajana. Põgenes 1943 Soome. Jõudes 1944. a. Rootsi ning viibides mõned nädalad Kummelnäsi põgenikelaagris, avastas Ole enda jaoks Stockholmi saarestiku kõige kaunimad paigad. Hiljem kasutas ta tihti võimalust jalutada Djurgårdenis ning maalida sealt endale mälestuseks mõned meeleolukad guaššid. Käesolev töö „on üsna lähedane kodumaal loodule. E. Olele sobis guašš, milles võis saavutada akvarellilikku sulavust ja millele on omane teatud sordiinalune kõla värvis.“ (M. L.)

ALGHIND 26 000

31. EDUARD RÜGA (1903–1997)

LOBINEEM. 1942

Värviline puugravüür, paber. Käsitrukk. Km 24,5 x 29,7

All vasakul: 7/12 Lobineem Värv. puugrvüür Käsitrukk

All paremal: Ets Rüga 1942

Eduard Rüga kunstiõpingud „Pallases“ möödusid vaheaeagadega J. Vahtra ja N. Triigi juures ning H. Mugasto soovitusel graafikaatelseks. Kooli lõpetas ta 1939. 1944. aastal algas Rüga pere pagulaselu, mis viis siirdumiseni Ameerikasse.

Rüga huvi mitmevärvilise kõrgtrükkigraafika, eriti aga puugravüüri vastu ärkas juba kooli ajal ja jäi silma oma ebatavaliste tehniliste uuendustega. „Rüga oli ainuke „Pallase“ õpilane, kelle teoseid valiti 1939. aastal toimunud Eesti rändnäitusele Lääne-Euroopas, kus Antwerpeni ja Rooma kunstimuseumid omandasid tömmiseid tema töödest... Oli kohe ilmne, et tegemist on väljapaistva isikupärase talendiga. Et saavutada valguse, õhulisuse ning ruumisügavuse efekti, vähendas ta järjest viirutusi, mis traditsiooniliselt, eriti tema õpetajate Mugasto ning Laigo puhul, katsid tihedalt terve plaadipinna. Oma õpetajate puulõikelise iseloomuga joone asendas Rüga nõrke joonistusliku joonega. Sellised tehnilised uuendused vabastasid suuremad pinnad värvide jaoks või võimaldasid neid ekspressiivselt valgeks jätta. Mitme värvi rakendamine pindade kaupa ja viirutuste minimaalsus oli tolleaegses puugravüüris nii ebatavaline, et Laigo kahtles oma õpilase „Pallase“ lõpetamisel 1929. a., kas sel ongi õigust lõputunnistusele graafika alal.“ (O. Berendsen, Eduard Rüga graafik ja maalija. Rooma, 1979.) „Lobineem on üpris haruldane leht, mis rikastab ettekujutust Rüga varasest ja väga omapärasest gravüüri loomingust.“ (M. L.) Teos on mainitud kunstniku tööde nimistus samas väljaandes ning oli eksponeeritud 1942. a. kevadkunstinäitusel Tartus.

ALGHIND 12 000

32. RAIMO SAARE (1923–1995)

BALERIINID. 1961

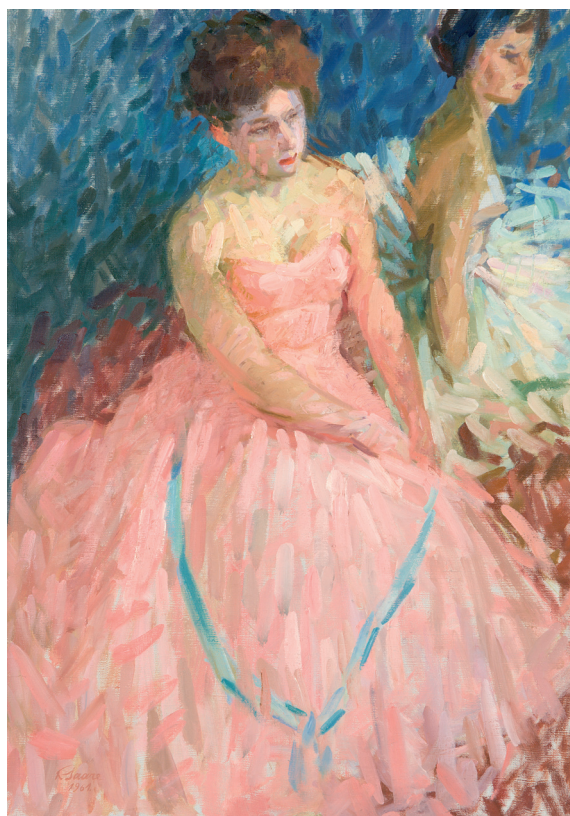
Õli, lõuend. 100 x 72

All vasakul: R. Saare 1961.

Raimo Saare alustas kunstiõpinguid 1947. a. Tartu Riiklikus Kunstiinstituudis ja lõpetas 1953. a. ERKI. Oli 1954–67 Kunstifondi Tartu osakonna kunstnik ning 1967–92 Tartu Kunstikoolis maaliõpetaja. Esines aktiivselt näitustel alates 1956. a.

Teatritemaatika oma näilisuse kireva maailmaga on köitnud paljude kunstnike tähelepanu. „Baleriinid“ kujutab kahte ballikleidis poolfiguuri enne lavale minekut. Seljas küll teatraalsed kostüümid, ollakse veel oma mõtetes ja loomulik, et mõne hetke pärast võtta õpitud poose ja lasta (rolli)naeratusel särada. Esiplaanil oleva figuuri kleidi roosat sooja koloriiti tasakaalustavad külmad toonid tagumise tantsijanna kleidi rohekas varjundis ning sinine üldfoon. Roheline pael roosal kleidil rõhutab teose sümmeetrilist ülesehitust. Teose impressionistlik pintslikiri annab vabalt ja sundimatult edasi maalilise atmosfääri ning loob meeoleoluka stseeni.

ALGHIND 19 000

RICHARD SAGRITS (1910–1968)

Richard Sagrits läks kunsti õppima gümnaasiumi joonistusõpetaja A. Sivadi soovitusel: algul 1928 Riigi Kunsttööstuskooli, sealt 1930 edasi "Pallasesse", mille lõpetas 1936 maali ja graafika alal. Samal aastal võeti ta kunstiühingu "Pallas" liikmeks. Tema loominguga paremiku moodustavad maastiku- ja meremaalid.

33. IRU TALVEL. 1958

Õli, papp. 35 x 49,6

All paremal: RSagrits 58

Taga ülal: märts 1958 Iru talvel

„Richard Sagrits maalis väga palju looduses, mis oli tollal küll üldlevinud, ent mitte kõigile võimetekohane. R. Sagritsal seltsis kõrge professionaalsusega ergas loodusetunnetus. Ta on kujutanud eri aastaegu, kuid märkimisväärselt sageli on teda köitnud kevadtalvised motiivid, nende valgusküllus.“ (M. L.)

ALGHIND 25 000

34. JÕEORG. RUTJA. 1962

Akvarell, paber. Km 35,8 x 51,6

All paremal: RSagrits 62

Taga keskel: „Jõeorg“ Rutja 35 x 51

„Richard Sagrits on kujutanud Selja jõge, mis eraldab tema koduküla Karepat Rutjast – üks maalilisi ja puhkajate poolt armastatud paiku põhjarannikul. Selles akvarellis määrab meeleolu sünkjas pilvitus. Sagrits oli meister tabama erinevaid loodusseisundeid. Hea akvarellist oli ta juba „Pallase“ päevil.“ (M. L.)

ALGHIND 16 000

35. FERDI SANNAMEES (1895–1963)

TALUMAASTIK. 1919

Õli, lõuend. 15,7 x 21

All paremal: F. S. - 19.

Ferdi Sannamees õppis 1918. a. teisel poolel ja 1919. a. K. Mäe ateljees, oktoobrist 1919 kuni 1924. a. "Pallases", algul maali ja graafikat, ent lõpetas kujurina. Oli õpetaja "Pallases" ning hiljem Riigi Kunsttööstuskoolis. Täiendas end 1923 Dresdenis, 1928 ja 1932–33 Pariisis. Võeti juba enne kooli lõpetamist 1922. a. kunstühingu "Pallas" liikmeks. A-st 1925 EKKKÜ liige. Oli Eesti Kujurite Kutseühingu asutajaid (1939).

„Ferdi Sannamees viljeles skulptuuri kõrval nooruses ka maali ja estampi ning küllaltki tähelepanuväärsel tasemel. Tema maalialaseid arvamusi hindas Adamson-Eric.“ (M. L.) „Talumaastik“ on huvitav leid tuntud skulptori „Pallase“-õpingute algusest. Teame küll tema linoollõigete mappi „Tartu suvel 1920“, kus kunstnik hea kompositsioonitundega on lahendanud lineaarseid ülesandeid. Maalilistest katsetustest teame aga väga vähe – Heini Paasi monograafias „Ferdi Sannamees“ (1974) olevas teoste nimekirjas on mainitud vaid kahte õlimaali. „Talumaastiku“ motiiv on imeliselt lihtne ja lakooniline, täpselt läbitunnetatud kompositsioonimahtudega, kuid näib, et kunstniku jaoks oli tähtsaim erilise (õhtu)meeleolu tabamine, selle rahulik tukkuv vaikus.

ALGHIND 10 000

ÜLO SOOSTER (1924–1970)

Ülo Sooster õppis 1943–44 Kõrgemas Kunstikoolis "Pallas," lõpetas Tartu Riikliku Kunstiinstituudi 1949. a. E. Kitse õpilasena. "Paadunud dekadendina" viibis Sooster 1949–56 nagu ka paljud tema õpingu- ja mõttekaaslased vangilaagris. Alates 1957. aastast elas Moskvas, kus temast kujunes üks kogu NSVL-i avangardistliku põrandaaluse kunsti üks esinduslikumaid autoreid.

36. ÕHTU TAEVASKOJAS. 1949

Tempera, paber. Vm 48,7 x 58

All paremal: Ü. Sooster 49.

„On suvi. Aastanumbriks 1949. Ülo Soosteril on taskus vastne maalikunstniku diplom. Kõik vaevad ja valud, intriigid ja sigadused seoses diplomitööga on seljataga. Suvi tuleb kuum ja kuiv. Tartu on tühi, tundub mahajäetuna. Sooster igatseb taga lähimaid sõpru, kes on instituudi suvepraktikal Alatskivil. Külatab neid. Ja siis veel meistrit ja mentorit E. Kitse tema suvekodus. Koos minnakse maastikku ja maalitakse kõrvuti. Tulemus on meie ees. Valitud motiiv on hästi läbikomponeeritud ilusa rütmiga, põneva valgus-varju jaotusega. Pildis on midagi faunilikust pärastlõunast, kus südapäeva julm ja kalk lõõsk asendub rauge leebusega, kui varjud muutuvad väga värvilisteks ja valgus kuldseks tolmuks. Sooster on ennast EESTI MAASTIKKU sisse maalinud. Ja siit lahknevad MEISTRI ja ÕPILASE teed. MAESTRO siirdub oma viiuli ja õngeridvaga kroonu kunstikopliisse, kus (Johannes Saali ütlust mööda) „sa võid teha igasuguseid vigureid ja vallatusi, lollusi ja nõmedusi, aga ainult ühel tingimusel: „ÄRA ALLIKA PEALE ASTU“ - siis visatakse sind punasest paradiisist välja.“ Õpilase ees aga avaneb sama aasta lõpupäevil mõõtmatu Gulagi arhipelaag oma loendamatu laagritega. Ühes neist Soosteri elukäik järgmised 6-7 aastat kulgebki.“ (H. Viires)

ALGHIND 33 000

37. ÜLO SOOSTER (1924–1970)

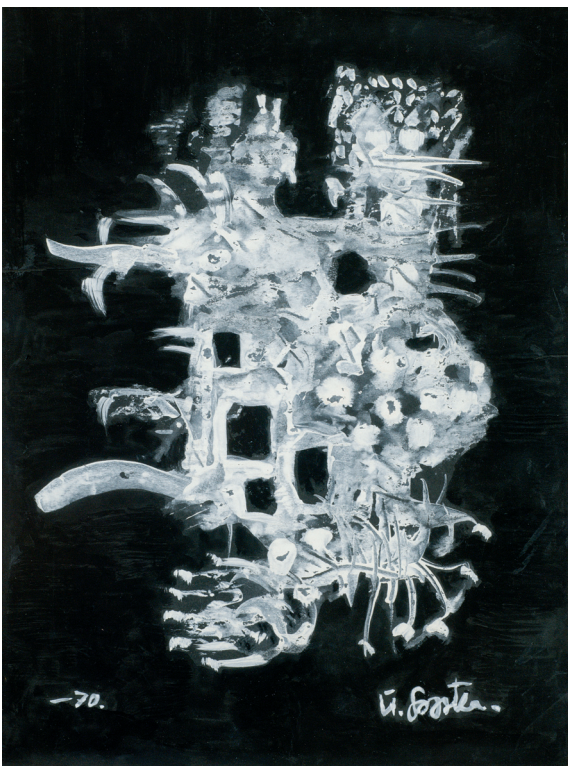
PÄIKEST KUMMARDAVAD VANGID. 1955

Tint, akvarell, paber, dubleeritud papile. Vm 18,8 x 27,6

All paremal: Ü Sooster

„Sooster ja joonistus! - kes neid suudaks lahuta! See seletamatu kirg jälitas teda lapsepõlvest elu lõpuni. Joonistuse kui kunstivormi eeliseks on võimalus reageerida äärmise kiirusega. Spontaansus ja sellest tulenev vahetu siirus kõiges visuaalselt kogetus. Ja vastavalt ande suurusel on ka jäljed muljetavaldavad. Käesolev klassikaline koloreeritud sulejoonistus annab lisaks situatsioonile ka edasi ajastu tausta. Vang baraki katusel – see tähendanuks „normaalsetes oludes“ automaadivalangut vahitornist ja sisulist enesetappu. Aga selle pildi tegemiseks on ajad suuresti muutunud. Ülemtimukas puhkab mauseleumis, vangid on oma mässud ära mässanud, režiim on lagunenenud, vahitornid on mehitamata ja töö käiakse konvoita. Ja nüüd tõusevad nad oma vangitorni katusele. Kõik must ja roojane on silmist kadunud, silmapiir on tõusnud kõrgele, ees avarduv ääretu kõrbstepp loob psüühikas tugeva vabaduseilluiooni. Lisaks tundlikule joonele on kunstnik lisanud kaks kontrastvärvi: oranž edastab kuldselt helendavat kõrbevalgust - terve maailmaruum on sellega täidetud - ja violett annab varjudena esemetele vormi. Võiks lausa lauluisalikult lõpetada: „Kaugel näen kodu kasvamas.““ (H. Viires)

ALGHIND 30 000

38. ÜLO SOOSTER (1924–1970)

ODÜSSEIA. 1970

Guašš, paber. Vm 38,6 x 28,8

All vasakul: - 70

All paremal: Ü. Sooster

„Seetöö näitab Soosterile nii iseloomulikke püüdu uute väljendusvahendite poole. Kogu tormilise ja kirgliku elu jooksul on ta oma suurima armastuse – joonistuse tarvis otsinud aina uusi vahendeid ja lahendeid. Erinevad grafiidid, söepliiatsid, sangviinid, seepiad, viltpliiatsid, rapidographid, hanesuled ja at last but not at least - vanad sõja-eelsed metallkirjutussuled, milliseid ta suure armastuse ja hoole ja viili ja liivapaberiga prepareeris tundlikeks, isikupärast jälge jätvateks instrumentideks. Ülo Soosteri tööde nimistus leidub rida teemasid, milliseid ta käsitleb korduvalt, nagu näiteks muna, kadakas, kala. Siia ritta kuulub ka antiikmütoloogia. Ja Olympose seltskond leiab tihti tee ta paberile. Käesolev töö on üks maalilisemaid graafilisi käsitlusi teemal „Odüsseia“. Siluett – paberile pintli ja valge guaššvärviga töödeldud kujund on täis eepilist võitlust ja saagalikku kirge.“ (H. Viires)

ALGHIND 35 000

39. ALEKSANDER SUUMAN (1927–2003)

KÜLAMADONNA. 1960. aastate algus

Õli, vineer

Aleksander Suuman alustas kunstiõpinguid 1947 Tartu Riiklikus Kunstiinstituudis, lõpetas ERKI 1954 maalijana. Töötas üle kahekümne aasta kunstikoolides õpetajana, hiljem oli vabakunstnik. Näitustel hakkas esinema 1959. Oli üks väheseid kunstnike hulgas, kes valdas ka riimi – tema esimene luulekogu avaldati 1963. a. 1960-ndate alguses äratas ta tähelepanu primitivistlike maalidega, kus püüdis vabaneda õpinguajal pealesurutud laadist. Veel 1990-ndatel pihtis kunstnik: „Mul praegu teises toas veel maal pooleli. Ei ole ikka veel nii lihtne nagu vaja. Vahepeal arvasin, et on juba piisavalt lihtne, aga näed sa, ikka veel ei ole. Juba neli kuud olen lihtsust otsinud.“ (T. Pabut, Suumani Sassi kindlust rünnates. „Eesti Ekspress“ 30. IV 1993.) Sellised otsingud laienesid ka luulele.

ALGHIND 15 000

40. OSKAR SÄDEK (1906–1941)

RÕUGE VESKI. 1938

Õli, lõuend. 58 x 85

All vasakul: O. SÄDEK 1938

Taga alusraamil: O. Sädek Rõuge veski

Oskar Sädek sai kunstihariduse Ants Laikmaa ateljeekoolis 1927–31 ja oli selle üks viimaseid lõpetajaid. Nagu mentoril, nii oli ka Sädeki loomingus olulisel kohal rahvusromantism ja maalähedus. Vahemikus 1931–41 esines ta igal aastal näitustel mõne kodumaa motiivi, vabadussõja- või tööteemalise teosega. Kunstnik „seltsis iseäranis õpingukaaslase Erna von Brinckmanniga, kellega tegi 1938. a. suvel matka Setumaale ja üldse Kagu-Eestisse, mil külastati ka Rõuget. Sädek töötas nii pastellis kui ka õlis; „Rõuge veski“ on tema õlimaalidest parimaid.“ (M. L.) Teos on maalitud meisterlike valguspeegeldustega; suurepäraselt on edasi antud hommikuvärskus ja rahu. Tegevusele viitavad vaid veski ees jahukoormat ootavad hobused. Teos oli eksponeeritud 1939. a. EKKKÜ XX kunstinäitusel Tallinnas.

ALGHIND 36 000

41. SIGRID UIGA (1922)

PAADI PARANDAMINE. 1957

Õli, papp. 42,2 x 47

Pöördel all vasakul: S – Uiga 57 a

Sigrid Uiga alustas kunstiõpinguid 1942 Tallinna Kujutava ja Rakendus-kunsti koolis, jätkas 1943 „Pallases“, 1944–46 Tartu Riiklikus kunsti-instituudis ning 1946–49 Tallinna Riiklikus Tarbekunsti Instituudis. Lõpetas ERKI 1961.

„Teos pärineb veel kunstniku õpingute ajast ERKI-s, iseloomustades noorte kunstnike toleaegseid üldistustaotlusi. Tagasihoitud hallikas-ookerjas koloriit kõneleb samuti keskendumisest vormile.“ (M. L.)

ALGHIND 13 000

RICHARD UUTMAA (1905–1977)

Richard Uutmaa õppis 1928–35 „Pallases“, mille lõpetas N. Triigi meisterateljees. Valdav osa Uutmaa loomingust on pühendatud põhja-rannikule ja meremotiividele, mis kuuluvad eesti selle žanri paremate hulka.

42. SÜGISMAASTIK. 1963

Õli, lõuend. 81 x 116

All paremal: R. Uutmaa. 1964.

Alusraamil: R. Uutmaa „Sügismaastik“ 1963 a

„Hoogsalt maalitud värvikas maastik taevaga tulvil liikumist – Uutmaa hilisperioodile iseloomulikus, emotsionaalselt kõrgendatud võtmes läbiviidud teos.“ (M. L.) Kunstniku lemmikaastaag pakub värvikontraste – soojas päikesevalguses maapinna ja sügisvärvides lehestiku ning kohati sünkjalt ähvardavate pilvede vahel.

ALGHIND 160 000

43. SAAREMAA MAASTIK TUULIKUGA. 1964

Akvarell, paber. Vm 35,8 x 51

All paremal: R. Uutmaa 1964.

“1960. aastate algul hakkas R. Uutmaa järjest enam maalima akvarellis. Nii nagu õlimaaliski, muutus tema käsituslaad sellal hoogsamaks ja dekoratiivsemaks, motiivitõlgendus – romantiliselt üldistavaks. Need muutused kasvasid väga loomulikult välja tema senisest laadist, peegeldades ühtlasi eesti kunsti üldisemaid arengutendentse. Antud maastik seisab varasema, diskreetsema, impressionistlikuma ja hilisema – virtuooslik-julge käsituslaadi vahel.” (M. L.)

ALGHIND 12 000

EDUARD WIIRALT (1989–1954)

Eduard Wiiralt õppis 1915–18 Tallinna Kunsttööstuskoolis ja 1921–24 “Pallases”, mille lõpetas graafiku ja skulptorina. Õppejõud A. Starkopf, A. Vabbe ja G. Kind andsid noorele kunstnikule hea ettevalmistuse. Sellele lisandus Wiiralti tohutu töövõime ja pühendumus, mis on teinud temast eesti graafika suurkuju.

44. PÕRGU. 1930–32

Ofort, vasegravüür, paber. Plm 39 x 46,6

All vasakul plaadil: WIIRALT 1930 RUEMAISSON + DIEU PARIS

All paremal: Eduard Wiiralt

All vasakul: Epr. d'artiste [kellegi teise käega]

Ees all vasakul: Hallutsinatsioon

Taga all vasakul: R Kalninš

See on „väga hea sõjajärgne tõmmis Wiiralti ühest tippteosest.” (M. L.). „See gravüür on omamoodi fantastiline kogum nägusid, mis kasvas välja meelast rahvahulgast ümbritsetud naisakti kujutavast monotüüpiast. Näod on moondunud möllavatest kirgedest, suudest-silmadest ronib välja kõikvõimalikke elukaid, tekitades sürrealistliku efekti. Kuigi tollal aktuaalne sürrealism Wiiraltit mingil määral mõjutas, ei kujunenud see tema kõige sürrealistlikum teos siiski päris sürrealistlikuks. Teose allegoorilis-sümbolistlikule iseloomule osutavad tehnokraatlik-militaristlikku võimu kehastavad robotid ja aegunud monarhia kujund, mille plahvatavast kolbast paiskub laiali raha.“ (M. L. Eduard Wiiralt. Armastus Strasbourg'is. Tallinn, 2006.) Läti maalija Reinhold Kalninšit tundis Wiiralt juba 1920-ndate Pariisi-aastatest. Eriti tihedalt suhtlesid nad sõjajärgsetel aastatel. Kalninšil kujunes aja jooksul soliidne Wiiralti tööde kogu, millest ta korraldas 1954. a. kunstniku mälestusnäituse.

ALGHIND 180 000

45. KABAREE. 1931

Ofort, vasegravüür, paber. Plm 38,5 x 46

All vasakul plaadil: E WIIRALT STRASBOURG 1931

All vasakul: Cabaret – eauforte 1931

All paremal: Eduard Wiiralt

Taga all vasakul: 19 III 1948

Teos on graveeritud Strasbourg'is 1931. a. suvel (esialgse nimetusega „Elu tants“). Tõmmis sõjajärgsest tiraažist. „Selles lehes kontsentreerub kõik, mis Wiiralt 20. aastail Pariisis on loonud ... Esmahetkel haarab pilk tantsijaid, musitseerijaid ja esinejaid kui gruppi, siis laudkondi kui tervikut ja alles hiljem tohutut tüüpide galeriid, millest need grupid koosnevad. Ja kogu selle himura ja meelelise maailma keskel tabab vaataja lõpuks pildi serva surutud tukkuvat Kristust. Kristus kabarees !!! Meil pole kunstnikupoolseid vihjeid, aga näib, nagu kätkeks see kuju siin viidet kõige inimliku uinumisest.“ (L. Viiroja, Eduard Wiiralt. „Sirp ja Vasar“ 16. III. 1973.)

ALGHIND 160 000

46. AKTID MAASTIKUS. (MAASTIK NAISFIGUURIDEGA.) 1934

Pehmelakk, paber. Plm 39,4 x 46,3

All paremal plaadil: WIIRALT IX 1934

All vasakul: 4

All paremal: Eduard Wiiralt

See on „esimesi tõmmiseid ilusast poeetilisest aktigravüürist, mis on Wiiralti loomingus 1933. a. toimunud pöörde ilmekamaid kinnitusi“. (M. L.) „Wiiralti loomingu muutumine nii vormis kui ka sisus, tema pürgimine klassikalise lihtsuse ja selguse ning suure vormi poole, igatsus harmoonia järele, mida ta nüüdsest peale otsib loodusest ja looduslähedasest inimesest, avaldub eriti ilmekalt pehmelakilehes „Aktid maastikus“ (algsest „Maastik figuuridega“ 1934). Lehe kallal töötas kunstnik umbes kuu aega. Septembris tegi ta I ja II proovitrüki, oktoobris viis töö lõpule. Nii selle kui ka „Naised rannal“ esitas ta 31. oktoobril 1934. a. avatud Pariisi Sügissalongi. „Aktid maastikus“ kui väljendusrikkam ja peenekoelisem teos leidis suuremat tähelepanu. Gravüür reprodutseeriti kaks korda kuus ilmuva ajalehe „Montparnasse Quartier Latin“ 1935. a. 22. juuni numbris.“ (M. L., Eduard Wiiralt. Tallinn, 1998.)

ALGHIND 63 000

47. BERBERI TÜDRUK KAAMELIGA. 1940

Pehmelakk, paber. Plm 49 x 39,5

All vasakul: Berberi tüdruk kaameliga – vernis-mou 1940

All paremal: Eduard Wiiralt

„Nähtavasti 1941.–42. a. tehtud tömmis tegelikult alles 1941. a. algul valminud tööst, mis Wiiralti kombe kohaselt on dateeritud töö alustamise (või kavandamise) aastaga.“ (M. L.) „Kuigi ta toetub osaliselt 1938. – 1939. a. Marokos loodud joonistustele ja gravüüridele, on siin siiski tegemist juba üldistatud muljetega. Teosesse on koondatud kõik see, mis kunstnikku on Marokos paelunud: majesteetlikud kaamelid, pärismaalaste ere ilu, Atlase mäed.“ (M. L., Eduard Wiiralt. Inimene ja nägemus, loodus ja fantaasiad. Tallinn, 1983.)

ALGHIND 38 000

48. TÛTARLAPS KIRJU SALLIGA. 1941

Kuivnõel, paber. Plm 38,5 x 24,6

All paremal plaadil: E. WIIRALT Tallinn 1941

All vasakul: Kuivnõel 1941

All paremal: Eduard Wiiralt

Taga all vasakul: Wien 26. sept. 1944

„Portree modelliks oli prl Tall, kes poseeris ka metsotinto „Istuv daam“ jaoks (1941). Wiiralti Eesti-perioodi (1939-44) portreed kõnelevad püüdest jäädvustada eestilikku tüpaaži mitte ainult välises mõttes. Wienis tegi Wiiralt tömmiseid eriti kodumaal valminud plaatidel.“ (M. L.)

ALGHIND 30 000

49. KAAMELI PEA. 1938-50

Akvatinta, kuivnõel, pehmelakk, paber. Plm 38,6 x 30

All vasakul plaadil: E. WIIRALT MARRAKECH 11. IX
1938 II ème état 1950

All vasakul: 42/200

All paremal: E. Wiiralt

„Tõmmis Genfi kirjastusele „La Guilde internationale de l’amateur de gravures” tehtud tiraažist „Kaameli pea” teisest, tugevasti ümbertöötatud seisundist. Fooni kallal „pulis” kunstnik üsna kaua, soovides saavutada maalilist, ühtaegu metafüüsilist efekti. „Kaameli pea” II seisund (õigemini variant) on õnnestunud“. (M. L.) „See ei ole enam üksik kaamelipea, vaid ühe ülla indiviidi karakterportree, kes stoilise, üleoleva ilmega sisendab vaatlejasse oma üleolekut õudusest, monotoonsest kõrbeloodusest, milles ta aastatuhandete jooksul võitjaks on jäänud... „ (K. Teder, Eduard Wiiraltist ja tema loomingust. „Kunst“ 1958, nr.1.)

ALGHIND 35 000

50. HELDUR VIIRES (1927)

KAKS PRINTSESSI. 1963

Mototüüpia, paber. Km 25 x 29,4

All vasakul: „Kaks printsessi“ monotype ‘63

All paremal: H. Viires

„H. Viires oli neid Tartu Riikliku Kunstiinstituudi tudengeid, kes 1949. a. arreteriti. Ta lõpetas ERKI maali arialal 1959. a. ning esines samast aastast peale näitustel, sageli just mototüüpiatega. Viimased olid tähtsal kohal ka tema esimestel isikunäitustel Göteborgis (1971) ja Stockholmis (1978). H. Viires paistis selles tehnikas silma omapäraselt peenekoelise teostusega.“ (M. L.)

„Minu isiklik kogemus on veenvalt tõestanud, et –

I postulaat: käsi on alati targem kui pea. Aga käsi olgu siis ka ülimalt treenitud, aldis reageerima kui seismograaf igale tunde- ja meeleliigutusele. Ka prof. Vabbe rõhutas alati, et igasugune kunstitöö on suurelt osalt käsitöö. Manuaalse võimekuseta oled vaid tavaline käpard, soss-sepp, diletant.

II postulaat: Jumala nimi on JUHUS. Nende juhuslike juhuste õnnelike kokkusattumuse korral võib sündida kunstiteos (aga ei pruugi).

III postulaat: kõik paneb paika ja korrastab suured segadused alateadvus – intuitsioon. Pilt peab kasvama nagu loode emaiäsa ja ilmale tulema, küll valu ja vaevaga, aga normaalses korras. EI TANGE EI KEISRILÕIKUST ja nüüd võib hakata otsima sobivat nime.

Käesolev pilt arenes töö käigus figuraalseks. Kuni tundsin ära kaks ülitundlikku peent maalijat, kes nooruses südamesõbrad ja vanas eas vastastikku vihkamist täis ematiigid.“ (H. Viires)

ALGHIND 8 500

Kaanel: Evald Okas maalimas Riigi Kunsttööstuskoolis 1936. a.

